

א) מילתא נא פסחא ג
ב) נכנסת לגי עירובין
ג) [מסופת] בילה
ד) [נללין]
ה) [מאכל] קדשים בחוץ
ו) מיי"ט פקד ד'
ז) ס"א שריא ואפילו
ח) מלחא את הבשר שנתניס
ט) למי' אלא מליתא ללי
י) [מחולין] קיג. וסס
יא) איתא שמואל,

תורה אור השלם

1. ואכלו את הקבשר
ב'לקח יהוה צלי אש
ומצות על מרורים
יא'לקחו: שמות יב ח

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה כיצד
זולין וכו' למן פיו כיצד
נראה דלף למאי דאסקו
אדעתיה מקמי דמיא
דשמי בת השמיטה מיכ
דיצי נמי צריך למר
ומחו דק פיו כיו דאס
היה [ומחו דק] נקובמו
אין דאס ואלא מהמקום
כיון דלא היו בת
השמיטה למטה דס נאשר
המקום שנתחבו
בשמיטה: (ג) ב"ח נחמן
וכי' שלא הבדילו אלא
חתיבת שניס ושטה
מקומות למחר צליתיהו
הס"ד: (א) ד"ה הא
וכי' דבשר תכל מותר
וכי': (ד) שם כיצד הוא
עושה מביא: (ס) ד"ה
ככולו וכי' שריינן
כדל:

גלוין הש"ס

רש"י ד"ה מקולס דה"ל
תולין: עיי' רש"י לעיל נג.
ד"ה מקולסן וצ"ל כב:
כרש"י ד"ה מקולס:

מוסף רש"י

תוך תוך שמואל יפה
וללמך כולו עד עשומן
וכשהוא רוחת דומה
משמע קול זה תוך תוך
(עודכן כס וכו"ו) ברכות
לס ודא רש"י שמואל א
כה י"ח. ר"ט קוריהו גדי
מקולס: לפי שמואל כרעיו
הוא לו נלדו כשהוא כלי
זונו נלדו, טעם שנת
נגלית (ש"ח פ) מרגומו
קולס דנשחא (לעיל ג).

מוסף תוספות

א. בירושלמי משמע
דדוקא הוא. מוס' שאין.
ב. כשזוכין השפור
בגבורה. ג. משמע הא
אם הבדילו פסול. סס.
ד. משמע דלצלי בני
מליחה מיהא קצת. טס.
ה. ואמאי לא שרינא אפי'
לכתחילה משום כבולעו
כן פולטו וכי' ור"ל. טס.
ו. כיון שאין הדם חוזר
ונבלע. ז. אחי שפיר
דלשתיי הכא במליחה
גמורה ד... טס. ח. משום
פליטת ציר. טס.

ביצד צולין פרק שביעי פסחים

ביצד צולין שפור של רמון. טעמא מפרש בגמרא: וטון אס
כרעיו כו'. כדכתיב צלי אש ראשו על כרעיו וגו' כולו כאחד
משמע: **רמון ציחול הוא זה**. שמבשל בני מעיו בתוכו כמו בתוך
הקדירה: **טולין חוזה** לו. מוחזן בשפוד למעלה מפיו של טלה: לא
על השפוד. של צרול כדמפרש בגמ'

ביצד צולין

את הפסח מביאין שפוד של
רמון ותוחבו לתוך פיו עד בירת
נקובתו ונותן את כרעיו ואת בני מעיו לתוכו
דברי ר' יוס' הגלילי ר"ע אומר בכמין בישול
הוא זה אלא תולין חוזה לו יאין צולין את
הפסח לא על השפוד ולא על האסכלא א"ר
צדוק מעשה בר"ג שאמר לטבי עבדו צא
וצלה לנו את הפסח על האסכלא: **גמ'** וניתו
של מתכת יאידי דהם מקצתו הם כולו
וקמטוי מחמת השפוד ורחמנא אמר יצלי אש
ולא צלי מחמת דבר אחר וניתו של דקל אידי
דאית ליה שיבי מפיך מיא והווי כמבושיל וניתו
של תאנה אידי דמוחלחל מפיך מיא והוה
ליה כמבושיל וניתו של אלון של חרוב ושל
שקמה אידי דאית ביה קיטרי מפיך מיא של
רמון נמי אית ביה קיטרי שיעי קיטרי ואבע"א
בנבגא בר שתא דלית ביה קיטרי והא איכא
בי פסקיה דמפיך לבי פסקיה לבר מתני' דלא
כרבי יהודה דתניא רבי יהודה אומר בשם
ששפור של עץ אינו גשרף כך שפור של
מתכת אינו מרתיה אמרו לו זה הם מקצתו הם
כולו וזה הם מקצתו אינו הם כולו: ונותן את
כרעיו וכו': **ב** תניא רבי ישמעאל קוריהו **ג** תוך
תוך ר"ט קוריהו גדי מקולס ת"ר **ה** איזהו גדי
מקולס דאסור לאכול בלילי פסח בזמן הזה
כל שצלאו כולו כאחד נחתך ממנו אבר גשלק
ממנו אבר אין זה גדי מקולס השתא יש לומר
נחתך ממנו אבר דאף על גב דקא מטוי ליה
בהדיה אמרת לא גשלק מיבעיא א"ר ששת
ששלקו במחובר אמר רבה והאי מולייאת
שריא א"ל אביי והא קא בלע דמא א"ל
כבולעה כך פולטה נימא מסייע ליה נותן את
כרעיו ואת בני מעיו לתוכו מ"ט לאו משום
דאמרינן כבולעו כך פולטו אמרי שאני
התם כיון דאיכא בית השחיטה דמוחלחל
מידב

עדה

ביצד צולין. ותוחבו לתוך פיו **ב**. אומר ר"י מש"ה מוחזו דרך
פיו לפי שנותן הגם שזשפוד למטה **ב** כדי שלא יפול הפסח
ואז הוי בית השחיטה למטה וקדייז דמא דרך **ס**: **נחתך ממנו**
אבר אין זה מקולס. נראה לר"ב דמלוא לקלקו אצל משום הכי לא

ביצד צולין

את הפסח מביאין שפוד של
רמון ותוחבו לתוך פיו עד בירת
נקובתו ונותן את כרעיו ואת בני מעיו לתוכו
דברי ר' יוס' הגלילי ר"ע אומר בכמין בישול
הוא זה אלא תולין חוזה לו יאין צולין את
הפסח לא על השפוד ולא על האסכלא א"ר
צדוק מעשה בר"ג שאמר לטבי עבדו צא
וצלה לנו את הפסח על האסכלא: **גמ'** וניתו
של מתכת יאידי דהם מקצתו הם כולו
וקמטוי מחמת השפוד ורחמנא אמר יצלי אש
ולא צלי מחמת דבר אחר וניתו של דקל אידי
דאית ליה שיבי מפיך מיא והווי כמבושיל וניתו
של תאנה אידי דמוחלחל מפיך מיא והוה
ליה כמבושיל וניתו של אלון של חרוב ושל
שקמה אידי דאית ביה קיטרי מפיך מיא של
רמון נמי אית ביה קיטרי שיעי קיטרי ואבע"א
בנבגא בר שתא דלית ביה קיטרי והא איכא
בי פסקיה דמפיך לבי פסקיה לבר מתני' דלא
כרבי יהודה דתניא רבי יהודה אומר בשם
ששפור של עץ אינו גשרף כך שפור של
מתכת אינו מרתיה אמרו לו זה הם מקצתו הם
כולו וזה הם מקצתו אינו הם כולו: ונותן את
כרעיו וכו': **ב** תניא רבי ישמעאל קוריהו **ג** תוך
תוך ר"ט קוריהו גדי מקולס ת"ר **ה** איזהו גדי
מקולס דאסור לאכול בלילי פסח בזמן הזה
כל שצלאו כולו כאחד נחתך ממנו אבר גשלק
ממנו אבר אין זה גדי מקולס השתא יש לומר
נחתך ממנו אבר דאף על גב דקא מטוי ליה
בהדיה אמרת לא גשלק מיבעיא א"ר ששת
ששלקו במחובר אמר רבה והאי מולייאת
שריא א"ל אביי והא קא בלע דמא א"ל
כבולעה כך פולטה נימא מסייע ליה נותן את
כרעיו ואת בני מעיו לתוכו מ"ט לאו משום
דאמרינן כבולעו כך פולטו אמרי שאני
התם כיון דאיכא בית השחיטה דמוחלחל
מידב

האי מולייאת שריא

פ"י צנוגטרס
אע"פ שלא מלחו אלא לללי
ולר"ת נראה דלללי לא צעי מליחה
כלל דלא מיעביא כשנללה הבשר יפה
יפה ונפלט כל הדס דשרי דיותר
מפליט ע"י האש מע"י המלח דמעשים
בכל יום שמבשלים כד אחר גלייתו
אע"פ שמתמריס לבשלו אחר מליחתו
אלא אפילו לא נללה כל זכורו דלא
נפלט כל הדס מותר אע"ג דאמרינן
צפ"ק דכריתות (דף ד: ודף כג).
דאיכא לאו דס האכירס ה"מ דוקא
כשפירש אכל כל זמן שלא פירש ולא
יאל לחוך שרי דמוכח צפ"י מפנין (שנת
דף קפח). **א** דבשר טפל מותר לטלטלו
משום דחוי לאומנא אלמא יכול לאוכלו
בלא מליחה ועוד דאמר צפ"י כל הבשר
(חולין דף ק"א). דכד אחר שחלטוהו
ברותחין או בחלא מותר לבשלו לפי
שמלתייתן הדס בתוכו ואין מניחין
אותו לפלוט דקאמר התם רב הונא
חלטי ליה בחלא ורב נחמן חלטי ליה
ברותחין סבר דפסח קמיה דרבא
למימר חלייה אסור אמר ליה אי
חלייה אסור איהו נמי אסור דכי היכי
דפליט דהר בלע אלא ודאי חלייה נמי שרי דלמתימ הדס ואין מניחו
לפלוט ואפ"ה שרי באכילה ואין לאסור צלי שלא נמלח ולא נללה כל
זכורו משום שמתחת האש הדס נפרש מצפנים מלד זה ללד זה דמה
צויאל לחוך משרק שריק ומה שנשאר צפנים אע"פ שפירש מלד זה
ללד זה לא הוי כדס האכירס שפירש דהא איכא מאן דאסר במסכת
חולין (דף ק"ב). לאכול ככר שחתך עליה בשר מפני דל הבשר שנכנס
לתוכו ואפילו הכי מותר דבשר עצמו מותר אע"פ שלא יאל כל דמו
ודבר תימה הוא לרש"י מה מועלת מליחה מועטת לללי דאין הבשר
יולא מידי דמו עד שימלחוהו יפה יפה אלא ודאי לא צעי מליחה כלל וכן
קבל ר"י מר"ת וצחקומן רבה (מנחות כה). גדי מליחת קדשים דקאמר
כיצד **ו** עושה מציא את האבר ונותן עליו מלח וחוזר והופכו ונותן עליו

עין משפט
נר מצווה

א א ב מיי פ"ח מהל'
ק"פ הלכה י:
ג ד ט שם הלכה ט:
ה ג ה מיי פ"ח מהל' מהל'
ה"ל יא סמג עין מא'
טו"ש"ע א"ח סימן תעו
טע"ף א:
ו ד מיי פ"ו מהלכות
מאכלות אסורות הלכ'
ז סמג לאין קלו טור ש"ע
י"ד ס"י עו ס"א רב אלפס
חולין פ"ו דף טל: וכן
הר"א"ש ס"י פ"ג:

לעו רש"י

גרא"ל"ש [גרא"ל].
אסכלא.
קטילי"ר. לחרוך.
ישיב"א [ישיב"א]. אלו.
אינפלוודו"א. בשר
למילוי (בבבצ או כדומה).

רבינו הגנאל

ביצד צולין את הפסח.
שפור של רמון כו'
ואקשינן למה אינו צולהו
בשיפור של מתכת. ושינן
דאידי דהם מקצתו הם
כולו. וכיון שנתחמם ראש
השפור התוך באש
מתחמם השפור כולו
המשוקע בבשר ונמצא
חמום השפור צולה בשר
הפסח. ורחמנא אמר צלי
אע"פ שמתמריס לבשלו אחר מליחתו
אלא אפילו לא נללה כל זכורו דלא
נפלט כל הדס מותר אע"ג דאמרינן
צפ"ק דכריתות (דף ד: ודף כג).
דאיכא לאו דס האכירס ה"מ דוקא
כשפירש אכל כל זמן שלא פירש ולא
יאל לחוך שרי דמוכח צפ"י מפנין (שנת
דף קפח). **א** דבשר טפל מותר לטלטלו
משום דחוי לאומנא אלמא יכול לאוכלו
בלא מליחה ועוד דאמר צפ"י כל הבשר
(חולין דף ק"א). דכד אחר שחלטוהו
ברותחין או בחלא מותר לבשלו לפי
שמלתייתן הדס בתוכו ואין מניחין
אותו לפלוט דקאמר התם רב הונא
חלטי ליה בחלא ורב נחמן חלטי ליה
ברותחין סבר דפסח קמיה דרבא
למימר חלייה אסור אמר ליה אי
חלייה אסור איהו נמי אסור דכי היכי
דפליט דהר בלע אלא ודאי חלייה נמי שרי דלמתימ הדס ואין מניחו
לפלוט ואפ"ה שרי באכילה ואין לאסור צלי שלא נמלח ולא נללה כל
זכורו משום שמתחת האש הדס נפרש מצפנים מלד זה ללד זה דמה
צויאל לחוך משרק שריק ומה שנשאר צפנים אע"פ שפירש מלד זה
ללד זה לא הוי כדס האכירס שפירש דהא איכא מאן דאסר במסכת
חולין (דף ק"ב). לאכול ככר שחתך עליה בשר מפני דל הבשר שנכנס
לתוכו ואפילו הכי מותר דבשר עצמו מותר אע"פ שלא יאל כל דמו
ודבר תימה הוא לרש"י מה מועלת מליחה מועטת לללי דאין הבשר
יולא מידי דמו עד שימלחוהו יפה יפה אלא ודאי לא צעי מליחה כלל וכן
קבל ר"י מר"ת וצחקומן רבה (מנחות כה). גדי מליחת קדשים דקאמר
כיצד **ו** עושה מציא את האבר ונותן עליו מלח וחוזר והופכו ונותן עליו

עין משפט
נר מצווה

א א ב מיי פ"ח מהל'
ק"פ הלכה י:
ג ד ט שם הלכה ט:
ה ג ה מיי פ"ח מהל' מהל'
ה"ל יא סמג עין מא'
טו"ש"ע א"ח סימן תעו
טע"ף א:
ו ד מיי פ"ו מהלכות
מאכלות אסורות הלכ'
ז סמג לאין קלו טור ש"ע
י"ד ס"י עו ס"א רב אלפס
חולין פ"ו דף טל: וכן
הר"א"ש ס"י פ"ג:

העוף או שבתוך הכבש כך פולטו בולעו מבפנים ופולטו מבחוץ. וקיימא לן דהא מליאתה בצלייה היא. דהא בענין הפסח קתני לה. אבל בבישול או בשליקה לא. ואתינן לסייעיה ממתני' דתני נותן את כרעיו ואת בני מעיו לתוכו. ודחינן שאני התם כיון דמוחלחל בית השחיטה מידב דאיכא ולא בלע.

(א) לעיל טו: (ב) [חולין ט.], (ג) סנהדרין נג. ד) סנהדרין מה. ו)ש"ס ז"ל ר"י אמר רבה על צדקה.

תורה אור השלם

1. ואבלו את הבשר בלילה הזה צ"ל אש ומצות על מררים יאבלוהו: שמות יב ח
2. אל האבלו מופנו נא ובשל מבשל במקום כי אם צ"ל אש ראשו על קרניו ועל קרבו:
3. או בשרו כי יתנה בערו מכות אש ויתנה מיתת הכהן בהרה לבנה אצמקת או לבנה: ויקרא יג כד
4. ובת איש בהן כי תחל לזנות את אביה היא מוקלת באש תשרף: ויקרא כא ט
5. לא תקם ולא תטר את בני עמך ואתה תירא: ויקרא כג יז
6. והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה אל מקום טהור אל שער הדשן ושרף אותו על עצים באש על שער הדשן ושרף: ויקרא די יב

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה קמ"ל וכו' לאפוקי זמורות וזמתיק י"ב נראה לפע"ד דה"ל לישאל דרש"י ללדני ק"ל מפרשין וה"ל דלה"ל דרב נחמן כדפי' ג"ש לאפוקי זמורי וזמתיק דזמורות ממשעין לו ג"ש וזמתיק מדרב נחמן: (ב) תיב ד"ה ונרשו וכו' קמ"י בסופו י"ב כשק"ל על דף ק"י ע"כ:

מוסף רש"י

בקליפי ערלה. קליפי אגוזים ורמונים שלף הם ככלל פרי ואסוקין משום פלטה (לעיל טו:). בגחלת. פלטה שלף כבה (חולין ט.). ברמז. אפר חס וקן שמו נלשן ערבי (שם). בגפסיס. מין סיד וזמתיק אומר נחמן סיד (שם).

מוסף תוספות

א. שנאפה בו את הפת. מוסף שלף. ב. כ"ל. ועוד מדרבנן אי יש שבה עצים כפת או לא. טס.

ביצד צולין פרק שביעי פסחים

עה.

**עין משפט
נר מצוה**

יא א מ"י פ"ח מהל' ק"פ הלכה ט:
יב ב מ"י פט"ו מהלכות מלאכות אסורות הל' כב טו"ש ע"י ד' ס' קמב ט"ד ע"כ:
יג ג ד מ"י פ"ח מהל' ק"פ הלכה י:
יד ה מ"י פ"ח מהל' טומאת נדעת הלכה ט:
טו ו מ"י פט"ו מהל' סנהדרין הלכה ג:
ז [מ"י פ"ח מהל' מעשה הקטנות הל' ט]:

לעזי רש"י

איגרו"ד. [איגרו"ד].
חיות. חייפות.
אינקריני"ר. לחוק.

רבינו הגנאל

מתנ"א אין צולין את הפסח על האסכלה ואם היתה אסכלה מנוקבת מותר. ומביעיא לן אליבא דמאן דאסר לצלות את הפסח על האסכלה דסבר כיון שאין האש בעצמה סובכת אותו אינו צ"ל אש, תנור שהסיקו בקליפי ערלה שהן איסורי הנאה ונפרו ואפה בו את הפת, לירבי האוסר צליית הפסח האסכלה מהו. אמר ליה רב אבא הפת מותרת. איני והאמר רבי יוחנן תנור שהסיקו ונפרו וצלה בו את הפסח אין זה צ"ל אש משום שנאמר צלי שני פעמים (וידיקין טעמא דכתיב צלי אש קרינא ביה). [נ"א: למעוטי כי האי גונא צלי אש קרינא גמירין מיניה ולא צלינא לטעמייהו בצליית הפסח דלאו אש היא ולפיכך מיהו, אי בעית אימא כו'. ת"י התנור ותנאו על גבי גחלים רבי אומר אומר אני שזה צ"ל אש. ומי אמר רבי גחלת אש היא והתניא מכות אש אין לי אלא שנמכה באש ופרחה בה נגע הוא שהוא טמא. נבזה בגחלת ברמז כו' ת"ל מכות מכות ורבה כלומר שינה ושלש הכתוב מכות לרבות כל מכות הבאה מחמת אש. מדרבי לגחלת מרוביא דקרא ש"מ דגחלת לאו מחבת, אבל גחלת של עץ ודאי אש היא. איני דגחלת של מחבת אינה אש, והא בת כהן דכתיב בה באש תשרף וא"ר מתנה פתילה של עבר, ושנין שאני התם דאמר קרא באש תשרף מדלא כתיב תשרף באש דמשמע אין שריפה עולה לה אלא באש, אלא כתב רחמנא באש תשרף לרבות כל שרפה הבאה מכח האש ואע"פ שאינה אש בעצמה. אבל פרים הנשרפים דכתיבא האש אחר שריפה שנאמר ושרף אותו על עצים באש, אין שריפה עולה לה אלא באש עצמה, למעוטי סיד רותח וגפסיס ורתיחם וכיוצא בהן, פי' הייא מהרה, ס"א לעגל והוא מהרה. חילקם בלשון אבל הפתרון אחד.

לקיחה דפירא. איגרו"ר. טעם הפרי עומד בו שלא הוילאו ממנו כלום ואע"פ שהחלש מאליו ונתקלקל טעמו מוילאו דם שכתו בקרבנו: **הכא ליסא לקיחה דפירא צעיניה.** שבלעו זלי הראשון: **מנוקבת.** עשויה ככריחים כעין שלנו ויש חלל גדול בין בריח לבריח ונתון השפוד לרוחבו וכל הטלה נללה בצויר

שכין שני כריחים שאין נשרו נוגע בצנול: **לדברי האוסר.** צפרק כל שעה [לעיל כו:]. רבי אומר הפת אסורה: **מהו.** הכל אין שצח ע"ש צפת: **לני אש.** קרינא זיה וגבי עזי איסורא מיהא ניתקס דהתם לא חתב מיעוטא: **אש קפיד רחמנא.** חוס התנור מולת פ"ד הוא וחס תמן צו נגד נשרף ונעשה פסח ואש: **חסו.** לפסח ולא הנדיל אלא חתכו בשנים ושלטה מקומות למהר ללייתו. **אינקריני"ר** נלע"ו: **צרימ.** אפר רותח: **גפסיס.** מין סיד הוא: **שנין.** שידון משום מכוה ולא משום חסין. ואף על פי שמכוה ושמין שוין בטומאתן נפקא מינה דחצי גריס מכת מכוה מחמת אור וחצי גריס מכת שמין שהוא לקות חוס אחר שלא היה מחמת האור אין מנטרפין. כהכל שוחטין (חולין דף ט.) מפרש: **פסילה של אבר.** ממתיכו וזרקו לתוך פיה: **תשרף.** כל מיני שריפה משמע מדלל כתיב צאש ונשמוק: **וכ"ש אש.** לשון קושיא הוא: **זני אהרן שריפת נשמה וגוף קיים.** הוא צסנהדרין (דף יג.) כמין צ' שוחטין של אש נכנסו להן כחוטמיהו: **חמי האור.** רותמין דהוי נמי שריפת נשמה וגוף קיים: **גזירה שוה.** מבני אהרן למה לי תיפוק מהכא דלא מקפידין חבילי זמורות דהא צדור ליה מיתה יפה צעינן: **אי לא גזירה שוה** הוא **אמינא.** על כרחך אש ממש כגון להקיף חבילי זמורות צעינן דלילו שריפת נשמה וגוף קיים לאו שריפה היא וקרא שריפה אצרכה. ואי משום דרב נחמן דצעינן מיתה יפה ה"א נפיש לה חביליס טובא ירבו לה היסק גדול שמתות מהה: **קא משמע לן.** גזירה שוה דשריפת נשמה וגוף קיים נמי שריפה היא וכיון דשריפה היא אהני דרב נחמן לאפוקי זמורות וזמתיק (א) **אלא צאש למה לי.** כיון דסופינו לרבות כל שריפות: **אבר מעיקרו.** שמוילאין אותו מן הקרקע רותח הוא בלא מולדת אש: **ולא היכא דכסיי כל.** וכתב נמי שריפת צהדיה לרבווי אש. **הכא.** כיון דכתב שריפה צרישא ומשמע כל שריפות והדר כתב אש משמע דוקא אש קאמר: על

לקיחה דפירא בעיניה הכא ליתא לקיחה דפירא בעיניה: אין צולין את הפסח וכו': מעשה לסתור חסורי מיחסרה והכי קתני **"ואם אסכלא מנוקבת מותר ואמר רבי צדוק מעשה בר"ג שאמר לטבי עבדו צא וצלה לנו את הפסח על האסכלא מנוקבת בעא מיניה רב חיננא בר אידי מרב אדא בר אהבה** (ט) **תנור שהסיקו בקליפי ערלה וגרפו ואפה בו את הפת לדברי האוסר מהו א"ל הפת מותרת א"ל והאמר רב חיננא סבא אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן** (ז) **תנור שהסיקו וגרפו וצלה בו את הפסח אין זה צלי אש שנאמר וצלי אש** (ח) **צלי אש שתי פעמי' טעמא דגלי רחמנא צלי אש צלי אש שתי פעמים הא לא גלי רחמנא הוי אמינא צלי אש הוא א"ל גלי רחמנא התם וילפינן מינה ואי בעית אימא התם טעמא דכתב רחמנא צלי אש שתי פעמים הא לא כתב רחמנא צלי אש שתי פעמים הוה אמינא אאש קפיד רחמנא ואפילו גרפו נמו צלי אש הוא אבל הכא אעצים דאיסורא קא קפיד רחמנא והא ליתנהו ת"ר יחתכו ונתנו על גבי גחלים רבי אומר אומר אני שזה צלי אש רמי ליה רב אחדבוי בר אמי לרב חסדא מי אמר רבי גחלים אש גינהו ורמינהו ³מכות אש אין לי אלא שנמכה באש ⁴הנבזה בגחלת ברמזין בסיד רותח בגפסיס רותח וכל דבר הבא מן האור לאיתויי חמי האור מניין ת"ל מכוה מכוה ריבה טעמא דרבי רחמנא מכוה מכוה הא לא רבי רחמנא מכוה מכוה גחלים לאו אש גינהו א"ל גחלת של עץ לא איצטרך קרא לרבווי כי איצטרך קרא לגחלת של מתכת וגחלים של מתכת לאו אש הוא והא גבי בת כהן דכתיב ⁴באש תשרף ⁵ואמר רב מתנה ופתילה של אבר היו עושין לה שאני התם דאמר קרא באש תשרף תשרף לרבות כל שריפות הבאות מן האש וכו"ש אש עצמה ונקיף לה חבילי זמורות ונקלה אתיא שריפה שריפה מבני אהרן מה להלן שריפת נשמה וגוף קיים אף כאן שריפת נשמה וגוף קיים ונעביד לה חמי האור משום דר"ג ⁷דאמר ר"ג אמר קרא ⁵ואהבת לרעך כמוך ברור לו מיתה יפה וכי מאחר דאיכא רב נחמן גזירה שוה למה לי אמרי אי לאו גזירה שוה ה"א שריפת נשמה וגוף קיים לאו שריפה היא ואי משום דרב נחמן ניפוש לה חבילי זמורות טובא כי היכי דתמות בעגלא קמ"ל ואלא באש ל"ל לאפוקי אבר מעיקרו אמר ליה רבי ירמיה לרבי זירא וכל היכא דכתיב באש תשרף לרבות כל שריפות הבאות מחמת אש הוא והא גבי פרים הנשרפים דכתיב בהו ⁶ושרף אותו על עצים באש ותניא באש יולא בסיד רותח ולא בגפסיס רותח א"ל הכי השתא התם כתיב באש ושרף אותו על עצים באש לבסוף אש למימרא דאש אין מידי אחרינא לא התם נמי כתיבא שריפה לבסוף דכתיב על**

וגרפו ואפה בו את הפת מהו. תימה לרבי"א מאי קבעי הא קמני סופא (ט) צישה ע"ג גחלים צדרי הכל מותרת ואפי' למאן דמוקי התם בגחלים עוממות לא גרע חומו מחוס חרס התנור שגרפו ומיך ר"י שאני גחלים שאין חומן צא מחמת השלכות אלא מחמת עזמן ועפרא בעלמא הן אכל חוס התנור שגרפו מחמת חוס שלהבת האצוקה צא שהוא איסור גמור הילכך מיבעי ליה ותימה לר"י כיון דהפת אסור כשאצוקה כנגדו וחוס אצוקה ⁸אסור א"כ כשגרפו ואפה בו את הפת נמי יהא אסור כנגדו ול ר"י דאפילו כשאצוקה כנגדו לא אסור אלא מדרבנן ולא משמע כן בשמעמין וגם לא הוה שייך לפלוגי אי יש שצח ע"ש צפת אי לא ²וצירושלמי דייק כשהפסח נללה בתנור והגחלים תחמוי הלא חוס התנור כמו כן מבשלו והוי זלי מחמת דבר אחר ומפרש כי איכא אש האש נולח כח התנור והתנור מנרף חוס הגחלים שלא יתפור: **אין לי אלא שנמכה באש מניין בו.** אע"ג דשחין ומכוה שוין לכל דבר דשחין ומכוה מטמאים בשצוה אחד נשיער לנן וצפשיין מ"מ נפקא מינה לענין צירוף דשחין ומכוה אין מנטרפין: **נבזה בגחלת בגפסיס בו.** תימה מה בין גפסיס רותח וסיד לחרסו של תנור דלמרינן לעיל טעמא דכתב רחמנא זלי אש שני פעמים הא לאו הכי זלי אש קרינא זיה והכא איצטרך סיד וגפסיס רותח ריבויה אכל מאש לא הוה ידענא: **הא לאו הכי גחלת לא איקרי אש.** נראה לרבי"א דהוי מנזי למינא גלי רחמנא צמכוה וגמרינן מיניה ולא איצטרך לשנויי בע"א אלא משום לשון אחרון דלעיל מיהו תימה אמאי לא משני דרבי איירי בגחלים לוחשות והכא לא איצטרך לרבווי אלא עוממות דלא איקרי אש כדמוכח בסמוך וי"ל נהי דגחלת דקרא היינו עוממות סתם גחלת דמשנה ודכרייתא הוי לוחשות: **באש תשרף לרבות כל שריפות.** דמשקף ריבויה הוא דהוה מנזי למיכתב צאש תמות: **למעוטי אבר מעיקרו.** הקשה ה"ר יוסף ימ"א צאש פרט תשרף כלל ונעשה כלל מוסף על הפרט ורבי כל מילי ואפילו אבר מעיקרו דלא דמי לפרט וי"ל דכלל דמשקף קאי אפרט כלומר צמה דמשקף צאש הילכך לא מרבינן מעשרף אלא דומיא דאש דקאי עליויה והוי כלל השרף לפרט דלמרינן צביסוי הדס (חולין דף פח:). דאין דנין אותו בכלל ופרט ריב"א. והקשה רבינו יעקב דאורליני"ש אמאי איצטרך קרא למעוטי אבר מעיקרו הא ששמעין ליה מדאיצטרך לא מצערו למעוטי שאין שריפת צת כהן דומה שצח מכלל דאין יכול לשורפה צאצז מעיקרו דאי יכול לשורפה צו א"כ פשיטא דלא דמיא שצח כיון דיכול לעשות צלל דחייית שצח ואומר ר"י דלא פירכא היא כלל דאיצטרך קרא היכא דליכא אבר מעיקרו דאי שצח: [ועיין מוס' ימות ו': ד"ה טעמא].

לא תימה הכי תיקשי אמאי איצטרך קרא דלא דמי שצח כיון שיכול להרמיח פתילה של אבר מערב

תלמוד